Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 237. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 1-го ЛИСТОПАДА 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 1, 1978 No. 237. VOL. LXXXV.

Д-р П. Мірчук обраний на голову СУПВ

Ню Йорк. — В суботу, 21-го жовтня ц. р., тут в Домі Українського Визвольного Фронту відбулися Загальні Збори Союзу Українських Політичних В'язнів (СУПВ). Зборами проводила президія, що її очолили: д-р Петро Мірчук, голова та інж. Богдан Качор, секретар. У висліді обширної, ділової дискусії присутні прийняли постанову відновити й оживити діяльність організації колишніх українських політичних в'язнів.

Нову управу Союзу Українських Політичних В'язнів обрано в такому складі: д-р П. Мірчук — голова; інж. Б. Качор — секретар; Володимир Костик — містоголова; Василь Лавро — скарбник і члени управи: мгр Уляна Целевич, п-і Марія Петрович, ред. Василь Пасічняк. Голова Контрольної комісії — Іван Кравчук.

Нова Управа Союзу Українських Політичних В'язнів закликає всіх членів і кандидатів в члени відновити свій контакт з Союзом, присилаючи свою теперішню адресу до: Ukrainian Society of Political Prisoners, P. O. Box 304, Cooper Station, New York, N. Y., 10003.

Відбулася конференція кооператив східного побережжя

Джерзі Сіти (Ю. Ф.). — В неділю, 29-го жовтня ц. р., в приміщеннях місцевого Українського Народного Дому відбулася чергова Регіональна Конференція українських кооператив східного побережжя ЗСА, членів Централі Українських Кооператив ЗСА (ЦУКА).

Учасників конференції, які репрезентували українські кредитові кооперативи Бавнд Бруку, Джерзі Сіти, Елізабету, Йонкерсу, Ню Йорку („Самопоміч" і Українська Православна), Пассейку і Трентону, привітав голова дирекції місцевої кредитівки Ю. Ференцевич та передав провадження конференції Л. Футалі, містоголові і діючому голові ЦУКА на сході ЗСА.

В програму конференції входили доповіді інж. Р. Раковського „Фінансова політика кредитівок", д-ра Б. Кекіша „Льоката запасового капіталу", мгр С. Л. Коцибали „Удолівання мортґеджів згідно з постановами нового федерального закону" та інформація Л. Футали про Другий Світовий З'їзд делегатів українських кооператив в рамках III-го СКВУ. Принявні з увагою заслухали добре опрацьовані доповіді, після яких розвинулась широка дискусія, а прелегенти відповідали на численні запити.

Програма нарад продовжувалася після обідової перерви. Обговорено низку питань співдії українських кооператив в рамках ЦУКА. Після закриття нарад та подяки господарям за гостинне прийняття, учасники відвідали приміщення місцевої кредитової кооперативи та знайомились з працею нового компютора, який вкороті буде впроваджений в дію для покращання обслуги членів кредитівки.

Відмітили 50-річчя Українського Клюбу у Вотервліті



Частина гостей за почесним столом (зліва): п-і О'Брасн, посадник Дж. Л. О'Брасн, д-р І. Флис, о. Б. Волошин, асемблімен М. Гоблок, С. Кавола і С. Мочульський.

Вотервліт, Н.Й. — Понад двісті членів, місцевих мешканців, секретарів і членів УНСоюзу, представників уряду та репрезентантів українських організацій зібралися у суботу, 14-го жовтня ц.р., в Українсько-Американському Громадянському Клюбі у Вотервліті, Н.Й., щоб тут відсвяткувати 50-річчя оснування цієї інституції, яка прислужилася своїй громаді у розвитку українських ідеалів і затриманні української ідентичности в громаді.

Пропам'ятні плякетки отримали ще два живучі члени - основники цього клюбу — панове Іван Урбан та Олекса Спіяк. Овацією привітали присутні вручення плякетом цим, що зуміли передбачити добро в створенні цієї інституції, яка послужила громаді в її культурних і суспільних потребах. Під час бенкету промовляли: д-р Іван О. Флис, — головний предсідник УНСоюзу, Майкел Гоблок — ньюйоркський стейтовий асамблімен, який походить з українського роду, Дж. Ліо О'Брасн — посадник, та о. Богдан Волошин, парох української католицької церкви св. Миколая у Вотервліті.

Д-р І. Флис, промовляючи по-українськи і по-англійськи, накреслив історію розвитку в Америці таких товариств, як: „Просвіта", „Читальні", Українські Народні Доми та Громадянські Клюби. Він, також розповів про одночасний розвиток Відділів Українського Народного Союзу і про те як праця кожної з цих інституцій доповнялася працею усіх.

Пан Самуель С. Кавола був майстром церемоній, професійно проводивши святкуванням. П. Станлей Мочульскі брав активну участь у всіх фазах програми і займався представленням поодиноких осіб. Привіти висловлювали представники від різних організацій: Іван Кушнір від УККА, Відділ в Обурні; М. Філь від УККА, Відділ у Вотервліті; Іван Карабін від Товариства св. Миколая у Вотервліті: п-і Люба Мокій від 99-го Відділу СУА; М. Бережанський від Т-ва Оборони Лемківщини; п-і Н. Скалін від Жіночої Секції з Вотервлітського Громадянського Клюбу; п. Пащак від Громадянського Клюбу в Амстердамі; п. Свідерський від ООЧСУ, Відділ в Амстердамі; п-і Пащак від Жіночої Секції від ООЧСУ в Амстердамі; п. Навгоник від СУМА, Відділ у Вотервліті, Коговзі та Амстердамі та п. Білинський від Громадянського Клюбу в Коговзі.

Святкування почалися молитвою, що її перепровадив о. Богдан Волошин, а закінчено відспіванням українського національного гимну. Молодша група присутніх, продовжуючи святкування, танцювала до звуків оркестри „Дніпро" з Пассейку.

1918 — У 60-РІЧЧЯ ЛИСТОПАДОВОГО ЧИНУ — 1978

У ДЕНЬ ПЕРШОГО ЛИСТОПАДА



І знов — котрий це вже раз?
Зійшлись ми в одній родині,
Щоб пом'януть той славний час,
Коли в офіру батьківщині
Себе принесли кращі з нас.

І наші лицарі у бій
Ішли за волю України,
В огнях юнацьких буйних мрій
В піснях червоної калини...
До геройських вояцьких дій.

Устав і знов упав наш Львів,
Над ним навис туман кривавий,
Покрив собою і бійців,
Вкраїни рідної синів,
Що впали там — на полі слави.

І от що-рік, в ті самі дні,
Свої зміряємо ми сили...
Та не ридання вже — о, ні! —
Про перемогу лиш пісні
В нас викличуть святі могили...

Прапор борців міцніш тримай
Хто любить волю, люби друзі,
І заповіт святий сповняй:
І не ридай, а здобувай!

Спиридон Черкасенко

В Китаї розпочалась критика писань Мао Тсе-тунґа

Пекін. — Китайська офіційна критика розпочала атаку на деякі писання Мао Тсе-тунга, а головно його цитати і вислови зібрані у так званій „Малій червоній книжечці", яка, як відмічують кореспонденти, була, крім Біблії, найбільше поширена у світі.

Тепер, коли писання Мао широко використовувала „чвірка" опозиціонерів на чолі із вдовою по Мао Тсе-тунгові, Чіянґ Чінґ, книжечка опинилася на списку критикованої урядом літератури. І снують здогади, що книжечка може бути заборонена в Китайській Народній Республіці й знята з продажі.

Досі про цю книжечку, а згідно висловлювання Мао, появилося в офіційній урядовій пресі дві критичні статті, автори яких не так критикують саму книжечку, як „ганебну чвірку" опозиціонерів, які, використовуючи писання Мао для своїх цілей, дуже часто перекручували його вислови, покликалися на них як на догми, значки про це, що Мао Тсе-тунґ не був Богом, а тільки людиною.

Тому, що така критика писань Мао вважається небуденним явищем в Китаї, політичні і дипломатичні обсерватори добачають в цьому деяку зміну в китайській політиці і намагання нових китайських верховодів дещо применшити ролю Мао, звільняючи тим самим Китайську Народню Республіку з ідеологічної пов'язаности і вириваючи її від тієї доби, яка позначилася заколотами, вбивствами, насильним накиненням політичних переконань і так званою культурною революцією, у якій якраз вдова по Мао Тсе-тунгові відіграла провідну ролю.

В 1960-их роках, — пишуть офіційні китайські критики, — всі ті критики, які не придержувалися „вибраних цитат" Мао, поміщених у „червоній книжечці", були знищувані, або репресовані. Знищено тоді провідну верству інтелігенції, спалено тисячі вартісних книжок, наукових збірників тощо.

Китайська газета, яка обговорює справи літератури й науки і призначена для інтелігентного прошарку населення, також сильно критикувала писання Мао, які спричинилися до створення революційно-авторитетної групи людей в Компартії, подібних до Лін Піао і „банди чотирьох", які за посередництвом вчення Маркса-Леніна-Мао Тсе-тунга намагалися науку перетворити в релігію. „Так званий рух Лін Піао і „ганебна чвірка", — говориться у критичних статтях китайської преси, — повторили ще раз брутальність середньовіччя і чорну добу нелюдяности того часу".

В Афганістані діють партизанські з'єднання

Ісламбад, Пакистан. — Більше як 100 вояків афганістанської армії, контрольованої комуністичним урядом, загинули в боротьбі з партизанськими загонами, які супротивляються комуністичній владі в Афганістані. Бої між військовими частинами відбулись в днях 17-19-го жовтня ц. р. в околицях Кунар, Лягман і Пактія у північносхідній і південносхідній провінціях у недалекій віддалі від міста Кабуль, столиці Афганістану.

В офіційному комунікаті Афган-Ілямського Революційного Руху говориться, що комуністичний устрій було силою накинено афганістанському народові і що до цього спричинились посторонні сили, зокрема Совєтський Союз, який вже віддавна потаємно переказав зброю й інші матеріяли для прокомуністичних організацій в Афганістані. Комунікат закликає усіх патріотів Афганістану до боротьби з метою поваленння комуністичного режиму і встановлення демократичної влади в країні.

КАРТЕР ПІДПИСАВ ЗАКОН В СПРАВІ БЕЗРОБІТТЯ

Вашінгтон. — Минулої п'ятниці, 27-го жовтня, президент Джіммі Картер під час спеціяльної церемонії в Білому Домі підписав схвалений Конгресом законопроєкт „Гомфрі-Гокінса", який пропонує заходи відносно зменшення рівня безробіття з теперішніх 6 відсотків всієї робочої сили ЗСА до принаймні 4-ох відсотків до 1983-го року. Остаточною метою цього законопроєкту, що став законом країни з моментом підпису його Президентом — це цілковита ліквідація безробіття.

Папа прийняв на авдієнції східньонімецького міністра

Ватикан. — Минулої суботи, 28-го жовтня, Папа Іван Павло II, колишній кардинал Кароль Войтила із Кракова, прийняв на приватній авдієнції східньонімецького міністра закордонних справ Оскара Фішера. Це другий раз, що 264-ий Папа Римський зустрічався з високим урядовцем комуністичної держави, бо кілька днів раніше прийняв на авдієнції президента комуністичної Польщі Генрика Яблонського.

Як підкреслюють коментатори, становище Католицької Церкви в Східній Німеччині значно гірше, ніж у Польщі, бо східньонімецький комуністичний уряд зумів встановити поважні обмеження на діяльність Церкви і вірних, а натомість польські власті мусять рахуватися з Католицькою Церквою, яка під проводом кардинала Стефана Вишинського, творить „неофіційну опозицію" до комуністично-атеїстичного режиму.

Протягом останніх кількох днів Папа Іван Павло продовжував підбирати членів адміністрації Католицької Церкви. Після того, як минулої середи, 25-го жовтня він поновно призначив французького кардинала Жана Війо на пост секретаря стану, натякаючи однак, що це призначення тимчасове, Папа минулої суботи поновно призначив італійського кардинала Себастіяна Баджіа на префекта Священної Конгрегації Єпископів.

День раніше, в п'ятницю, 27-го жовтня, Папа Іван Павло натомість обмежив впливи іншого консервативного італійського кардинала, а саме, Перікля Фелічі, бо хоча поновно призначив його на два менш впливові пости, то не призначив його знову на президента Комісії для Інтерпретації Декретів Другого Ватиканського Собору.

У неділю, 29-го жовтня, Папа Римський відвідав манастир Ля Монтеролля, який находиться 24 милі від Риму і ним від 1857-го року опікуються польські монахи. Під час відвідин цього манастиря, початки якого сягають до першого сторіччя по Христі, Папа Іван Павло подарував для каплиці золоту чашу, а його квітами вітали італійські та польські діти.

Погане здоров'я Брежнєва впливає на переговори САЛТ

Москва. — Політичні обсерватори загально вважають, що погіршення здоровельного стану генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Леоніда І. Брежнєва, негативно впливає на переговори про обмеження стратегічної зброї, які тепер ведуться між делегаціями ЗСА і СССР.

Як відомо, державний секретар ЗСА Сайрус Венс повернувся недавно з Москви, не осягнувши бажаних результатів, помимо того, що він вів переговори у приявності Брежнєва, який на його думку, є ще здібним контролювати себе і командувати своєю делегацією. На Заході існує побоювання, що евентуальний відхід Брежнєва від активної політики може негативно вплинути на цілість переговорів, бо в Кремлі розпічнеться боротьба за владу і переговори можуть бути відложені на необмежений час.

Пресові агентства стверджують, що Брежнєв хворіє мабуть на емфізему, високий тиск крови і ослаблення мускулів.

Спекуляції навколо здоров'я Брежнєва виносять на денне світло основне питання: повинні ЗСА спішитися з підписанням договору про обмеження стратегічної зброї, заки ще за політику в Кремлі відповідає Брежнєв, чи зачекати на його наслідника. Адміністрація президента Картера радше прихиляється до першої пропозиції — поспішити з підписанням якнайскорше, бо не відомо, як до цієї справи поставиться наслідник Брежнєва.

ШУМУК ГИНЕ НА ОЧАХ — ПИШУТЬ ПОЛІТВ'ЯЗНІ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Нижче друкуємо листа чотирьох політв'язнів Мордовського табору „Сосновка" до Канадського парляменту й уряду в справі Данила Шумука. Лист датований 10-го вересня ц. р.

„Нам, політв'язням концтабору „Сосновка" (табір 1-б) стало відомо, що парлямент Канади робить старання про звільнення Шумука. У зв'язку з цією підбадьорюючою інформацією, розуміючи теж яке це важке завдання, ми звертаємося до Вас з пекучим проханням збільшити Ваші зусилля, бо стан здоров'я Шумука трагічний.

Данило Лаврентійович Шумук має 64 роки; 34 роки він є політв'язнем. За ним польські тюрми, втечі з німецького концтабору, безконечні радянські тюрми і концтабори, які не випускають його зі своїх залізних пазурів ось вже 29 років. За ним смертний присуд, катування, знущання, голод, участь у різних протестах проти тюремної сваволі, вершком яких була його активна участь у таборовому повстанні в Норильську в 1953 році. Йому залишилося ще 3 роки концтабору і 5 років заслання з 15-річного присуду в 1972 році за те, що він розповів у своїй книжці „За східним обрієм", як він віддав свою молодість підпільній боротьбі за радянську владу в рядах компартії Західної України. Відсидівши за це 5 років у польських тюрмах, він, зіткнувшись віч-на-віч з дійсним соціялізмом, жахнувся і знайшов у собі силу відмовитися від оман та включитися у боротьбу за національне визволення України. І врешті — сам зазнав усієї жорстокости радянської системи, яка найяскравіше і неприховано втілена в практику катівень.

За радянськими маштабами, термін покарання, який Шумукові ще залишився відсидіти — цілковита дрібниця, але з його станом здоров'я, він ледве чи дотягне до 1987 року, щоб нарешті дістати право на виїзд до рідних у Канаді і дожити свої дні без небезпеки нового арешту.

Ми радянські політичні в'язні практично не тільки не дістаємо ніякої медичної допомоги від призначених в концтабори т. зв. лікарів, але нам заборонено теж діставати посилки з потрібними ліками, хоч у таборовій аптеці нічого, крім аспірини, немає.

Шумук гине на наших очах. Наші намагання змусити тюремних сторожів дати Шумукові кваліфіковану медичну допомогу викликають у них тільки злорадісний цинізм: висока принциповість і негнучкість Шумука, усе його життя їм ненависне й страшне, як живий доказ, свідоцтво і заклик до відплати.

Ми вдячні Вам за вашу турботу про нашого співв'язня і просимо Вас зробити все необхідне для найскорішого його звільнення.

10 вересня 1978
Концтабір „Сосновка"
Мордовська АРСР, Потьма, Установа ЖХ 385/1-6

Політв'язні: Едвард Кузнєцов, Олексій Мурженко, Михайло Осадчий, Василь Романюк (священик)".

Ірак і Сирія плянують створити спільне військове командування

Багдад. — Минулого четверга, 26-го жовтня, після триденних нарад, іракський президент Ахмед Гассан аль-Бакр і сирійський президент Гафез аль-Ассад формально повідомили, що уряди цих двох арабських держав, які ворогували між собою більше ніж десять років, плянують створити спільне військове командування для поборення „зрадницьких заходів" єгипетського президента Анвара ель-Садата та „ізраїльських і американських імперіялістів".

Ассад і Бакр рівночасно повідомили, що створено комісію, яка має за завдання підготовити шлях до навіть тіснішої співпраці цих двох країн у військовій, економічній, політичній та культурній ділянках. Сирієць Ассад підкреслив, що створення спільного військового командування — „це тільки перший крок".

Коментатори вказують, що до порозуміння між Багдадом і Дамаском правдоподібно не дійшло б, якщо б не їхня спільна опозиція до мирових переговорів між Єгиптом та Ізраїлем, які розпочалися в листопаді 1977 року. Ірак і Сирія теж спільно протиставляться діяльності президента Джіммі Картера, завдяки якому відбулася „вершинна конференція" в Кемп Дейвід, Меріленд, у якій брали участь єгипетський президент Садат та ізраїльський прем'єр Менахем Бегін.

Сирійсько-іракське погодження наступило майже точно тиждень перед конференцією лідерів тих арабських країн, які протиставляться мировим переговорам Єгипту з Ізраїлем. Ця арабська „вершинна конференція" має відбутися в Багдаді.

Численна публіка вітала „Степового гостя" в Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. (Л. К.) — У неділю, 29-го жовтня ц.р., увійшовши до вестибюлю Фешен Інституту, можна було завважити безконечну чергу осіб, які чекали, щоб закупити квитки на прем'єру „Степовий гість" Бориса Грінченка, у виконанні Студії Мистецького Слова в Ню Йорку, керівником якої є п-і Лідія Крушельницька.

О год. 2:30, коли почалась прем'єра, 800 осіб із Ню Йорку та околиць займили місця на залі, щоб могти привітати Студію Мистецького Слова — її молодих адептів та їхнього режисера п-і Крушельницьку з черговим успіхом. Перед очима глядачів проходила дія за дією — мінялись декорації, мінявся стиль побуту і вибагливий одяг польської шляхти і козацтва, мінялись на сцені різні театральні реквізити, за якими довгий час розшукувати, щоб взоруючись на джерельних книжкових матеріялах в автентичний спосіб могти представити фрагмент доби Хмельниччини та спосіб тодішнього життя. І саме оту вмілість відтворити оригінальний спосіб буття шляхти і козаків на мережі історичного моменту можна зарахувати до одного із чергових успіхів Студії.

У першій із п'ятьох дій драми представлено садибу шляхтича Степана Золотницького — білі декорації стін кімнати, дзиглики і стіл обтягнені червоним сукном, на столі засвічений свічник, мідяний дзбанок на вино і кубки, миска з овочами, тарілки, дзбанок з квітами; у другій дії сад цього ж шляхтича — дерева у зелені і білі лавочки; у третій дії то й же сад; у четвертій — також білі декорації — в'язниця, а у п'ятій знову кімната у садибі Золотницького.

Коли згадати молодих виконавців, кропітка праця яких слідна на протязі всієї театральної вистави, зокрема треба відмітити один із великих атрибутів — гарну й милозвучну українську вимову. В ролі головних виконавців виступали: Орест Кебало — бундючний шляхтич, жадний грошей і слави; Марта Голюка — Ганна його жінка, і водночас мати, яка горює за своїм сином Максимом; Стефа Назаркевич — Христя, дальша родичка Ганни, ніжна, але й відважна й одчайдушна дівчина; Ярослав Шуль — Степан Скидан, Степовий Гість, свободолюбний, сповнений патріотизму козак, та Михайло Яблонський, мол. — Ясь, — син шляхтича Золотницького, який у всьому безвільно слухається батька; Андрій Юзенів — „злий дух" шляхтича Золотницького та Роман Івасівка — Ничипір і Андрій Костів — Мусій, гра яких у потеп...

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії), Василь Тершаковець і Євген В. Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Листопадовий чин — джерело надхнення

Здається, що український народ ніколи не забуде тих радісних зворушливих і багатонадійних хвилин, тих днів, коли над рідним містом города Льва, над рідною землею у сяйві золотого сонця сліпуче яснів хрест собору св. Юра і лопотіли на вітрі синьо-жовті прапори, символи свободи, символи щастя і волі.

Великим революційним чином Першого Листопада було встановлено на західньоукраїнських землях самостійну нівідкого незалежну державу із своїм урядом, військом, самоуправою тощо, а великим Актом Злуки усіх українських земель в одну Велику Соборну Державу в дні 22-го січня 1919 року, було відібрано всякі аргументи ворогів України про приналежність тих земель до їхніх держав і тим самим завдано великого удару їхнім імперіялістичним зазіханням.

Коли ми сьогодні, з перспективи 60-ти років розглядаємо цей великий, відважний й історичний Чин тодішнього покоління і героїчну боротьбу українського народу у проводі із Січовими Стрільцями, авангардом і гордістю українських армій, які боролися в тому часі за волю України, то у нас направду збуджується не тільки подив, але й захоплення до розвитку подій і боротьби тих часів, бо здається ще жадний народ не зумів в такому короткому часі створити те, що в українській історії ми називаємо Листопадовим Чином.

Можна б також з повною відповідальністю говорити про велику не тільки військову, але й усвідомлюючу ролю Українських Січових Стрільців, які крім свого життя, яке вони складали на Вівтарі Батьківщини, віддавали своєму народові усе своє знання, несли народові вістку про здобуту волю, про встановлення влади, розпалювали вогонь любови до своєї Батьківщини, шукали охочих стати разом з ними в ряди тих, які готуються „здобути українську державу, або загинути в боротьбі за Неї". Учасники Листопадового Чину сповнили своє завдання, бо Україна, як знаємо, не складає розгорнутих крил до сьогоднішнього дня. Героїзм Українських Січових Стрільців і стрільців інших формацій українських армій, породив нову українську генерацію, покоління Василя Симоненка, Валентина Мороза, Левка Лук'яненка та тисячі інших, яке у відношенні до комуно-московських імперіялістів не має вже ніяких ілюзій і уважає, що на „убивць, окупантів чекає вже зсукана петля". Зрештою чи може бути ще кращий вияв любови до України, як, наприклад, заява Левка Лук'яненка, про те, що якщо б навіть він сам залишився на світі, то й тоді не заперестав би боротися за окремішність України?

Нам часом тяжко збагнути до глибини обставини у яких ведеться сьогоднішній змаг за привернення волі для українського народу, за листопадовий Чин, за чини з 22-го січня 1918 і 1919 років. У нас часто вириваються докори на адресу тих, які стоять у перших рядах цієї боротьби, мовляв, вони роблять замало, діють заповільно, недостатньо тощо. Так можуть говорити тільки ті, що живуть на волі, без загрози втрати власного життя, дорібку, родини, волі. Їх зрештою зобов'язує у боротьбі, з огляду на терор ворога, обережність, але натомість ми, українська діяспора, повинні докладати максимум зусиль, щоб ідеї творців Листопадового Чину вічно жевріли, стали джерелом надхнення, бо немає нічого страшнішого для комуно-московських поневолювачів, як ідеї, життєві концепції, спроможні станути на прю з комуністичним царством тьми й насильства.

Працюймо у цьому напрямі, щоб слово „Воля" стало вже в найближчому майбутньому дійсністю у нашій Батьківщині.

Я. Гайвас

ПЕРЕД ТРЕТІМ СКВУ

II

Не лише невміле й невдале виконування завдань приносить погані наслідки. Такі самі, а навіть ще гірші наслідки може принести виконування не тих завдань, що відповідають потребам даного часу. Кожен час і кожні умови мають свої вимоги та свою ієрархію завдань. Показовим у цьому відношенні було невмістне й передчасне втручання СКВУ в українську політичну діяльність і спроби перейняти з рук політичних угрупувань деякі ділянки тієї діяльности, очевидно ті, що дають найбільше впадаючі в очі користі та розголос.

Політика — це ділянка, без якої не обійтися ніякій суспільній групі, якщо вона хоче повністю й всебічно розвинути й використати свої можливості та задовольнити свої потреби, а тим більше без неї не обійтися такій національно-культурній спільноті, як ми в світі. Одначе, для успіху на цьому відтинку є не раз дуже складні передумови, що без їх виконання годі сподіватися добрих результатів. Секретаріят СКВУ, зовсім нове тіло, суспільно-громадський центр, який ще не мав змоги врости в терен, виробити собі леґітимацію в очах впливових чинників, бо такою леґітимацією є конкретні здобутки, а на те треба часу. До того була ще й особлива перешкода — український політичний світ. Українські політичні формації існують уже десятки років. Їхня фактична, хоч не всіма визнана надбудова — ДЦ УНР. Деякі з тих формацій проявили в роках після Другої світової війни жваву й не раз успішну політичну діяльність, інші знов здобули значні успіхи в видавничих справах, декілька з них, після років важких намагань, таки добилися більш-менш систематичних зв'язків з Україною і країнами поза „залізною заслоною". І хоч багато дечого їм не вийшло, хоч в неодному вони не дописують, хоч навіть у такій фундаментальній справі, як співпраця і спільні виступи перед зовнішнім світом, там де це потрібно, вони прямо не виявили такого вміння щоб мати якісь успіхи, то все таки вони є, вони діють, вони мають чимало людей, різні зв'язки, мають успіхи, які треба розбудувати, а не починати з нового, починати від себе. Є це потенціял, якого ми нічим іншим, принаймні покищо, не можемо заступити. Тому єдиною можливою і оправданою методою є натискати на них та допомагати їм той потенціял використати.

Це все було причиною, що всякі спроби „політизувати" СКВУ викликували конфлікти, породжували непорозуміння і кінець-кінцем запроваджували до ускладнень, через які ми всі тратили. А тому, не зважаючи на застереження політичного сектора, намагання „політизувати" СКВУ не припинилося, впрочім це дуже легко зрозуміти, бож багато простіша дорога „заблестіти" різною політичною ініціятивою, як будувати в поті чола основи й цілу систему СКВУ, ті суперечності поглиблювалися, а наша громадськість, як джерело і підстава нашої сили, щораз менше цей цілий комплекс розуміла. До незрозуміння дуже скоро долучилося недовір'я і стримання різних активних одиниць, які могли б у праці СКВУ чимало допомогти.

Була це одна з чергових причин, що коло людей, включених в діяльність СКВУ корчилося, а різні політичного характеру пориваня, заклики тощо ставали епізодичною ініціятивою без дальших наслідків і без продовження.

Найгірше, що терпіли на цьому властиві справи СКВУ, для яких він покликаний і які він одинокий може виконувати. Бо, на жаль, наші можливості ще таки далеко організаційно й практично не використані, а, власне, одним з головних завдань СКВУ є перетворити багаточисленну діяспору в оперативну базу для дальших заходів.

„Політизація" СКВУ в сучасних умовах носить у собі смертельну загрозу для самого існування СКВУ. „Політизувати" СКВУ в існуючих умовах — значить перенести на його терен і в його нутро всі ті політичні проблеми, розходження і конфлікти, якими тепер український політичний світ такий характеристичний. Який це мало б наслідок для СКВУ, то кожен без труду може уявити собі.

Самозрозуміло, що з другого боку, з боку нашого політикум, мусить бути така сама постава і відношення до СКВУ. Допомагати СКВУ — так. Але накидати йому свою волю, встрявати у його внутрішню діяльність, здійснювати через нього свої виключно групові цілі — ні. Ми маємо великий гурт направду досвідчених громадських діячів і вони напевно зуміють, краще будь-кого іншого, ставити справи СКВУ, розв'язувати навіть його найскладніші проблеми. І від того політичний світ не потерпить, бо більшість активних громадських діячів є членами політичних угрупувань, отже живий контакт з ними і осмос ідей та концепцій забезпечені.

Це особливо важне у зв'язку з надходячим Третім СКВУ. В пресі вже були голоси, які повністю підтримала громадськість, щоб громадські справи полагоджувати на громадському форумі і по громадському. При цій нагоді вар-

(Продовження на ст. 3)

Іван Поритко

ЗГАДУЮЧИ ЛИСТОПАД

Кожного року відзначуємо велике державне свято Першого Листопада 1918 року, як день спогаду про відзискання волі українського народу в Західній Україні.

Шістдесят років тому під ніч Першого Листопада 1918 року українські вояки з доручення Українського Військового Штабу під проводом полковника Українських Січових Стрільців Дмитра Вітовського незвичайно зразково перевели перебрання державної влади на українських землях колишньої Австро-Угорської монархії.

Вивішений блакитно-жовтий прапор молоденьким січовим стрільцем на вежі ратуша старовинного города Львова й звернення Української Національної Ради повідомляли про те, що „волею українського народу утворилася Українська Держава".

Однак, зразу почалися збройні сутички з польськими озброєними військовими з'єднаннями, що опісля розвинулися у затяжну українсько-польську війну.

60-річчя 1-го Листопада пригадує нам, творцям і учасникам цих славних подій, ті дні великого запалу й ідейного напруження та діяння; молодших же і молодих зв'язує із цією історією, з традицією нашої боротьби за найвищий ідеал від давніших сторіч почерез 1918 рік аж досьогодні.

Листопад 1918 р. — це безперечно той межовий стовп, що різко відділяє багатовікове підневільне минуле Східньої Галичини від визвольної доби відновлення давно втраченої державности. Також це знаменна дата в історії всієї Західньої України, бож годі і зелена Буковина і давногноблене мадярами срібне Закарпаття виявили свою волю жити власним самостійним життям й взяли участь у Національній Раді ЗУНР.

Чин 1-го Листопада 1918 року залишиться навіки пам'ятною подією в українській історії, хоча це була подія тільки на західніх українських землях, проте сталася вона чином всеукраїнського значення, уже хоча тому, що була вона вирішальною подією великої области, яка більше півтисячі років тому була захистом української державности, а протягом півсторіччя перед 1-ою світовою війною відограла в історії українського народу ролю, як його культурно-політичний П'ємонт. Тому ця подія не могла не відбитися на державно-політичному житті цілої української території.

Без 1-го Листопада 1918 року не було би й 22-го січня 1919 року в українській столиці, золотоверхім Києві, де представники всіх земель України, зібрані на Трудовім Конгресі, проголосили об'єднання в одну Самостійну й Соборну Українську Державу. І в цьому саме — невмируще всеукраїнське значення 1-го Листопада.

Віддаль часу чим раз більше ділить нас від Листопадового Чину, який основно нас змінив, але незмінним залишив ясний дороговказ покоління. На жаль, ми не раз забуваємо, що основою його була жертва крови і життя кращих синів українського народу.

Збройна боротьба у визвольних змаганнях залишила нам багато воєнних вдів, сиріт і немічних колишніх вояків. Ще тепер коло 150 українських воєнних інвалідів живуть серед нас у вільному світі, врятувавши з визвольної війни життя, але ціною свого каліцтва чи немочі. Так само з Другої світової війни залишились тисячі українських воєнних інвалідів (УПА, 1 УД УНА і інші). Вони розпорошені на рідних землях і їм не маємо можливості вповні допомагати. Але на всіх континентах вільного світу українські воєнні інваліди остатками сил борються за своє фізичне існування, бо не мають змоги нормально працювати на свій чи своєї родини прожиток, втративши здоров'я.

Колишні українські вояки в найбільшому захопленні виконували свій найвищий обов'язок, збройно обороняючи свій нарід. Багато тисяч полягли на побоєвищах у нерівному бою, поклали свої молоді голови за свободу, незалежність України, борючись у різних військових формаціях — УСС, Армії УНР, УГА, в Карпатській Січі, 1 УД УНА та УПА. Крути, Київ, Маківка, Лисоня, Львів, Зимові походи, Чортків Базар, Вінниця, пізніше Броди й безліч місцевостей у рухомій повстанській війні зрошували кров'ю і застелювали своїми тілами геройські українські борці за волю України.

Невеликій вже групі залишеній ще при житті — українським немічним учасникам визвольної боротьби у вільному світі зобов'язана допомагати вся українська суспільність.

Леся Лисак-Тивонюк

Наш Листопад

Уже так небагато залишилося тих, що Його творили; Його — з великої літери — наш Листопад. Вже так мало залишилося тих, що були очевидцями славетного Листопадового дня. Вже й ті, яким батьки й матері розповідали про перший день листопада вісімнадцятого року не такі то молоді. Здавалося б що Він відходить у тінь минулого, як ще одні історичні роковини, що їх годиться відзначити, та життя нестримно біжить вперед, і Листопад залишається тільки спомином.

Як для кого. Є люди, для яких Він вічно живий, як постаті батька й матері, дарма, що їх вже на цій землі немає. Золотистий блиск Листопада, який вони пережили і який записали в душі своєї дитини, залишився. Дарма, що проминуло вже багато років, дарма, що Листопадова мрія, ставши дійсністю, перемінилися в легенду. Хтось може подумати: „Сумну легенду, бо ми й досьогодні не вибороли собі волі й незалежности".

Коли нарід програє боротьбу за волю, завжди залишається страшна гіркість програної. Появляються згодом навіть такі, які критикують, мовляв „треба було поступати інакше, бо того чи тамтого не зробили"... Та хіба ніхто не заперечить, що це був історичний преценденс. Як воно було б, коли б не заіснував Листопадовий чин?

Неодному з нашої вужчої батьківщини було б незручно признаватися, що він... українець. Було б незручно, то тоді інші народи боролися за свої держави, а чому ми тоді мали б стояти оподалік, чекаючи на що?

Батьки нашого покоління зрозуміли й відчули рішальний момент. Не високопарними словами, але власним життям і кров'ю сказали українську правду. Сказали своєму народові і світові. Без тієї правди неможливі були б дальші змагання. Ані тепер, ані в майбутньому.

Пам'ятаю, як у дитинстві й молодості тодішні окупанти моєї вужчої батьківщини боялися згадки про наш Листопад. Невже ж переможених бояться? Річ в тому, що морально ми не булй переможені! Можна перемогти нарід фізичною силою, насильством, та доки нарід не забуде про свою окремішність, про свої змагання до власної держави, доти вороги будуть його боятися. Здавалося б: що там значить один момент, саме той, коли з Львівської ратуші замаяв рідний прапор? Та коли нарід стільки віків на своїй землі мусів дивитися на ворожі прапори, це був воістину великий момент! І цей момент не скінчився: у душах він триває по сьогоднішній день. Мусить тривати аж до наступного чину. Чину, якого не повстидався б давній Листопад.

Здавалося б, звучить як ще одні слова, яких сказано вже так багато. Та ні. Це віра. Коли хтось хоче щось здобути, мусить в це вірити. Це передумова здійснення задуму.

Здавалося б: надто великі сподівання у нашу невеселу, тверду добу. Та хіба доба творців Листопадового чину була рожева? Та ті, яких звемо Лицарями Червоної Калини не були затроєні сумнівами. Вчинили, що могли, вчинили дуже багато. Дали доказ живучости народу, його стримлінь, його чести.

Наш Листопад був і є моральною силою. Був, є і залишиться покликом крови і голосом сумління. Навіть, якщо в матеріялістичному світі цього назовні не видно. Та на поверхні землі не видно теж підземних течій, які пливуть під поверхнею; аж доки котрогось дня підземна течія не проб'ється у свіже, сильне джерело.

Здавалося б: тільки мрія — мрія у невідрадних обставинах. А чим же іншим, як не здійсненням мрії був Листопадовий зрив? Наші батьки її не побоялися. Була б найбільша кривда творцям Листопада, коли б їхні діти й внуки збайдужіли до розпочатого ними діла.

Коли приходить день першого Листопада, щось тепле, рідне розливається в душі. Таке близьке і сердечне, як розповіді матері. Розповідь про велетенську, нечувану радість, про те, як вона зі школяриками співала: „Вже воскресла Україна"...

Той спів вчувався мені роками на тлі преясної візії Листопада. Вчувається й тепер. Вірю, що це не був спалах метеора. Вірю, що це джерело — чисте, сильне, цілюще. Всі, що хочуть остаточно перемогти, мусять вірити.

Богдан Стефанишин

ЛИСТОПАД

У столиці на сторожі
галицькі стоять стрільці,
ждучи відрухів ворожих
із завзяттям на лиці.

А на ратуші високо
рідний прапор лопотить...
Став народ грізним потоком, —
час настав свобідно жить!

Пруть ворожих військ полчища
і зів'яв спонтанний зрив.
Прагнень волі меч не знищить, —
дух геройства знов ожив.

до змагання за державу.
Прийде ще раз Листопад.
Княжий Львове, давню славу
ти відзискаєш назад.

Юрій А. Луців

СОКОЛИНИМ ЛЕТОМ

[Мої враження з поїздки в Европу]

[2]

Так провів я перший день. Було цікаво, але я втомився — це ж вперше в моєму житті я прослухав увесь день виклади українською літературною мовою, де професори вживали фахової складної термінології з якою я рідко стрічався. Правда, більшість професорів говорили приступною мені і зрозумілою мовою, а трудніші слова пояснювали, бож я не був єдиний, що мав чималі труднощі з мовою й схопленням викладів повністю. Тут було чимало студенток і студентів мого віку, а чи й старших, що виросли в англомовних країнах — в Англії, Канаді чи Америці. Цікаво, що виклади деяких професорів, як от проф. В. Лева були трудного предмету — староцерковно-слов'янська мова — але він умів так це пояснити, так зацікавити, що я, щоправда з батьковою допомогою, який докладно проходив зі мною і пояснював усі лекції, дістав оцінку „дуже добре". Прослухав і викладів проф. П. Феденка, в якого я написав семінарійну працю на тему „Москва третій Рим".

У мене немає змоги висловити думок про всіх вісімнадцять професорів, виклади яких я вислухав того літа. Деякі з них, як от мій батько, викладали більше, як один предмет. Мій батько викладав „Історію українського шкільництва". На його викладах було біля двадцять студентів і стільки ж на викладах з історії — „Княжа доба". Я подивляю батька: він мав 32 години викладів, був промотором трьох докторських праць, приготовляв доповідь для педагогів на Учительській Конференції п. н. „Духовий ріст дитини", переробляв зі мною кожну лекцію та й ще допомагав іншим студентам. Вірю, що після закінчення студій, в цей же спосіб працюватиму для української науки.

Очевидно, праці в університеті чимало. Виклади, семінарійні праці, наука та щоденні письмові й усні завдання забрали більшість часу. Кажу більшість, кожний бо з нас знаходив час для себе та для власної розваги. В інтернаті в кінці тижня відбувалися танці. Ми теж оглядали Мюнхен, тобто церкви та інші замітніші будівлі, музеї, мистецьку ґалерію, бібліотеки тощо. Вельми цікаву поїздку до Бельгії зорганізував проф. І. Каменецький зі студентами Мічіґенського університету, що студіювали на УВУ в т. зв. Мюнхенському проєкті. Поїздка була незвичайно цікава і ми гостювали в Брюсселі в домівці НАТО, звиділи місто і вернулися знову до праці.

Мгр Вол. Дідевич з рамени УВУ улаштував дуже цікаву прогулянку до славнозвісного Нойшванштанського замку короля Людовика II в Баварських Альпах. Прогулянка відбулася 23-го липня і в 9-ій годині ранку ми виїхали з Мюнхену. День був соняшний і теплий, але його притемнювали фабричні дими, розкинувшись над містом і довкіллям. На нашому шляху стрічали ми чимало баварців у їхніх оригінальних одягах — шкіряних коротких штанях, широких чересах, ориґінальних нагортках і капелюхах. Жінки й дівчата теж гарно виглядали в їхніх народних строях. Щойно тут я зрозумів чому мої батьки та й інші свідомі українці так дорожать народними одягами.

Автобус зупинявся по дорозі декілька разів і ми мали змогу подивляти красу гір із їхніми сніжними верхами серед літа, робили знімки та гуторили зі собою. Передо мною сиділа Андрійка — мешканка з Мюнхену. Вона мала невдовзі вписатись на бібліотекарські курси; була гарна і гарно співала. Були й інші чудові дівчата, як от студентка Антонович з Голляндії, Горак, дві Гурські — з Америки та чимало інших, але я був надто зайнятий наукою, а вони жартома говорили, що я батька свого боюся тай тому від дівчат бокую...

По дорозі ми зустрічали багато баварських бароккових церков, які дуже нагадували українське мазепинське барокко. Вкінці ми доїхали до замку, Ще в дорозі проф. Гощій мистецвознавець розказав нам в подробицях про цей замок, а на місці ми тільки оглянули його багатства і мистецькі перевантаження.

Нашою черговою прогулянкою була поїздка в Італію. Докторант о. Михайло Іваняк їхав до Риму, а до нього прилучилися ми — батько і я. Погода випала чудова. Небо сизе-сизе, околиці чудові, авто шуршало по асфальті і нестримно мчалось у даль. Із Мюнхену виїхали ми перед обідом, минули Баварію і в'їхали на австрійську територію. Промчали біля Інсбруку і невдовзі в'їхали на італійську землю. В Римі були біля одинадцятої ночі. Телефонічно замовили нічліг у Патріяршій Гостинниці тому й поїхали впрост туди. Ранком о. Михайло відправив Службу Божу і після Причастія ми пішли відвідати Блаженнішого Патріярха. Батько був уже у нього в 1970 р., а я вперше. На місці оглянув я наш католицький університет св. Софії, ми вписалися до книги, а там прийшов Блаженніший. Його дебела маєстична постать, суворий і ласкавий заразом вид і якесь неземське тепло, що проникало нас після його благословення і мови. Він пригадав собі батька, який вислав дуже багато цінних книжок до бібліотеки УКУ, а мене спитав, що я роблю і сказав, щоб я роздумав над тим, чи не захочу працювати в Христовому Винограднику, для слави Божої і для спасіння українського Божого люду... Мене щось стиснуло в грудях, на очі напливли сльози і я в покорі поцілував перстень Патріярха й Кардинала Йосифа І, подумавши: Боже дай його довгий вік і поправ його здоров'я, щоб він ще довгі літа жив для нашого народу і довершив почате діло...

Після інтерв'ю у Патріярха ми відвідали Духовну Семінарію, Малу Семінарію, Екселенцію Марусина і тоді пішли оглядати Ватикан, а там і древній Рим...Найбільш імпозантний — це храм св. Петра. Скільки тут різних мистецьких пам'яток, скільки тут краси — кожен камінчик, кожна плитка мармуру — це подих історії, це кров мучеників за віру Христову...Я оглянув чудову різьбу „Пієта", що її якийсь божевільний покалічив і був мило розчарований, що різьбу відновлено, що й не пізнати, що вона була порубана. Тому, що в нас було авто ми мали змогу оглянути з десяток найзамітніших храмів та інших історичних пам'яток Ватикану й Риму. Ми були в трійку в підземеллях катакомб, оглянули руїни Колізею, Замок Янгола, Нове Місто над Тибром, розбудоване на малярійнім, насиченім комарами баговинні над Тибром.

Обід з'їли ми в місті, а вечерю в Патріяршій гостинниці і відразу поїхали вночі до Венеції. Заїхали над ранком. Біля другої години ранку найняли моторівку й поїхали оглядати палац дожів, храм св. Марка і ту чвірку коней, що св. Володимир Великий мав у Золотоверхому Києві, а там якісь татарські ушкали пограбували й продали венеційським піратам... Невдовзі знялася велика буря і ми з трудом добігли до нашого авта. Тут довідалися, що саме цієї ночі помер Папа Іван.

До Мюнхену заїхали перед обідом. Я пішов на виклад, а батько не вчив тоді й залишився вдома, в інтернаті. Крім прогулянок по місті та поїздок в інші країни була ціла низка інших розваг. Гучно справлено ім'янини трьох Володимирів — ректора Янева „канцлера" Дідовича і „господаря" Забавського, яким батько вручив гарні подарунки від професорів. Докторанти, а радше новоспечені" доктори Михайло Кіндрачук і Осип Мартинюк (до речі батько був їх промотором) улаштували для професорів і колеґ традиційне прийняття. Щонеділі ходили ми на Службу Божу й до св. Причастія.

В УВУ в літньому сезоні, вечорами відбувся ряд доповідей. На академічній інавґурації після молебню ректор Вол. Янів мав дуже цікаву доповідь про У В У , а проф. Василь Лев доповідав на тему: „Жінки в житті й творчості Богдана Лепкого" (до речі я мав семінарійну роботу про Лепкого п. н. „ Поет тихого смутку"). Крім названих було ще десять інших доповідей на жаль, на всіх я не мав змоги бути, бо мусів учитися.

У цьому літньому сезоні прослухав я виклади вісімнадцяти професорів і в більшості здав іспити. Це мій запас на майбутнє. Як Бог допоможе знову поїду до Мюнхену на дальші студії в УВУ, а покищо переді мною новий академічний рік і нелегкі магістерські студії... Тож покищо прощайте дорогі панове професори, прощайте подруги і друзі, прощай Український Вільний Університете в Мюнхені — до швидкої зустрічі...

Стейт Коледж, Па., осінь, 1978 р.

[Кінець]

ПЕРЕД ТРЕТІМ СКВУ

(Продовження зі стор. 2)

то порушити деякі конкретні політичного характеру справи, які вже по традиції пов'язані з Конгресами. На двох попередніх Конгресах виступали „чотири політичні представники", які, нібито, репрезентували цілий спектр українського політикум. Воно так не було, бо деякі сили, які в недавньому минулому, в часі Другої світової війни, відіграли чималу ролю в нашому житті та нашій боротьбі й ще далі існують, (нпр. УГВР), не були заступлені. Перед цим Конгресом рішено інакше: замість виступу „чотирьох" малаб бути спільна декларація всіх. До цієї декларації може з різних причин і не дійти, але коли б і дійшло, то що вона дасть? Певно, що це буде позитив, бо ж спільний виступ завжди побажаний і корисний, але на тому і кінець. Спільна декларація всіх, а нікого поминати не сміємо, це найдальше-йдучий компроміс, це загальникові ствердження святкового порядку. А нам сьогодні треба багато суттєвіших речей:нам треба повного і поновного, відповідного до теперішнього положення в Україні і світі, з'ясування позицій всіх груп і політичних організацій. І тому, буде спільна декларація, чи ні, але політичні середовища повинні кожне від себе з нагоди Третього Конгресу видати своє звернення. В такому зверненні можна буде подати короткий, у кількох реченнях, перегляд своїх принципових позицій, оцінку політичної ситуації в світі, погляд на наші „цілі і завдання", тобто, що, на думку даного середовища, нам тепер слід робити і як це середовище збирається до тих своїх цілей іти. В становищі до СКВУ треба було б подати не лише загальникову поставу до нього і його ролі в нашому житті, але що автори думають у системі СКВУ робити, чим допомогти, яких людей дати до праці. Бож ясне, що сьогодні навіть найбільше прихильні заяви не вистачають. Живемо в таких умовах і в такому світі, коли треба потрудитися, приложити рук, здобути або допомогти здобути осяги, щоб мати моральне право і фактичну змогу бути справжнім учасником громадського життя.

Власне на такі документи очікують численні делегати „з чотирьох сторін світа", які прагнуть щось нового конкретного, бо без них вони повернулися б майже з порожніми руками.

[Продовження буде]

„Лісові Мавки" відзначатимуть 30-річчя Куреня в Чікаго

Чікаго. — 20-ий Курінь старших пластунок „Лісові Мавки" в суботу, 25-го листопада ц. р., о год. 7-ій вечора, в Генрічіс О'Огер Інн при Маннгайм і Гіггінс Ровд, відзначатиме ювілейним бенкетом і забавою своє 30-річчя.

Цей Курінь постав у 1948 році з ініціятиви письменниці Лесі Храпливої і і проявляв активну діяльність у Німеччині аж до часу, коли довелось пластункам виеміґрувати за океан. У 1961 році за ініціятивою гуртка юначок із Торонто, пороблено заходи, щоб відновити Курінь. У 1968 році,коли відбулося посвячення курінного прапора,вже існували осередки праці в Торонто, Чікаго та Ню Йорку;Курінь в той час нараховівав 73 члени. Від перших днів існування Курінь вимагав від усіх членів брати активну участь у виховній праці станиць.

Окремі подруги займали пости в організаційній сітці Пласту як впорядниці, провідниці пластових таборів і члени Станичних Старшин. Осередки праці влаштовували товариські забави, виступи театральних груп, виставки мистців малярів та українського народного мистецтва.

Зацікавленим особам, які бажають взяти участь у відзначуваннях 30-річчя Куреня „Лісові Мавки", слід звертатися на адресу: Христя Панчук, 6720 N. Edgebrook Terrace, Chicago, Ill. 60646.

ЗАБАВА В ТРЕНТОНІ

Трентон, Н. Дж. — Традиційна забава з нагоди празника церкви св. Йосафата в Трентоні (при 1195 Deutz ave.) відбудеться в суботу, 4-го листопада, починаючи о год. 9-ій увечері. Грає оркестра „Темпо".

Численна публіка...

(Закінчення зі стор. 1)

ному діялогу викликала не один сміх серед публіки. Бічні ролі відограли: Андріяна Роговська — Івга; служниця при дворі, Оксана Ярема — Химка; Надя Диба-Подоляк — стара баба та Борис Дацків — Грицько. Мальовничі враження робили групові сцени дівчат і хлопців, виконавцями яких були: Віра Чума — перша дівчина; Надя Диба-Подоляк — друга дівчина; Ярослав Куровицький — 1-ий чоловік; Богдан Кузишин — 2-ий чоловік; Марко Луцький — 3-ій чоловік; Павло Шпонтак — 4-ий чоловік; Роман Канюга — челядин; Ярослав Куровицький, Богдан Кузишин та Павло Шпонтак — козаки; Марко Луцький — 1-ий польський жовнір і Павло Шпонтак — 2-ий польський жовнір. Під час третьої дії виступав як гість в ролі бандуриста проф. Роман Левицький, виконавши пісню „Нема в світі правди", а також граючи на бандурі, поміж третьою і четвертою дією, він виконав до музики Білаша пісню „Мавка".

Великою допомогою у постанові драми були: Ольга Ковальчук-Івасівка — хореограф; Марійка Шуст — оформлення і костюми; Юрко Гречило — світло; Володимир Папуга — інспектор сцени; Андрій Костів — реквізит; Анна Зелик, Анна Мандзій і матері молодих адептів Студії працювали над виконанням костюмів.

Проходила дія за дією перепліталась історична мережа з побутовою; виконавці провадили акцію драми до її щасливого завершення. І коли у кінцевому акті драми пролунали радістю схвильовані слова Максима Скидана, Степового Гостя: „Панове молодці, Бог посилає нам волю!" — зі залі у відповідь пронеслись рвучкі і нестримні оплески одушевленої авдиторії — в доказ признання молодим адептам українського мистецтва.

Невгаваючі оплески спонукали знову появитись на сцені всіх виконавців, а вкінці і їхнього режисера п-і Л. Крушельницьку, якій Адріян Каратницький підніс китицю квітів.

У листопаді Студія Мистецького Слова плянує поставити драму „Степовий Гість" на театральній сцені Нюарку.

ЗВЕРНЕННЯ
Ділового Комітету Оселі Молоді у Франції

Одним з основних завдань українських суспільно-громадських організацій на Заході є зберегти при українстві нашу молодь, передати їй наші надбання минулого та влити охоту боротися за краще завтра української діяспори й України. Без збереження української молоді немає майбутности для громадського, культурного, наукового і церковного життя в діяспорі.

Тому наші суспільно-громадські організації, зокрема молодечі, змагають до того, щоб, між іншим, використати вільний від науки час для організування таборів молоді, які є одним з середників збереження молоді при українстві. Такі табори організують у власних оселях майже в усіх країнах нашого поселення. Але у Франції молодь, яка гуртується довкола СУМ-ОУФ, своєї оселі досі не мала, вона відбувала свої щорічні табори на чужих полях.

Врешті 23-го вересня ц. р. обидві організації — Спілка Української Молоді й Об'єднання Українців у Франції — купили оселю в Східній Франції, в селі Розе, біля Везуль: два будинки і 4,30 гектари землі. Ціна оселі 270 000 фр. (коло 60 тисяч долярів, разом із нотаріяльними витратами). Цю суму хтреба заплатити до 30-го квітня 1979 року.

Не диспонуючи практично ніякими фондами, обидві організації не мають можливости віддати цей борг без допомоги українського громадянства в діяспорі. Тому, що тут йдеться про важливу справу молоді, якій треба допомогти виховуватися у національному дусі, в любові до українських традицій, українського народу і Української Церкви, ми звертаємося з гарячим закликом до усього українського громадянства у вільному світі.

Просимо зокрема добродіїв, меценатів й українські організації в Европі і за океаном щедрими пожертвами прийти з допомогою тим, які, хоча не мають великих можливостей, все ж таки хочуть допомогти українській молоді працювати і включатися в наше національне й громадське життя. Кожен нарід дбає про свою молодь. Допоможіть і нам сповнити цей обов'язок супроти нашої молоді.

Пожертви будуть оголошені в пресі. Прізвища добродіїв і меценатів, які дадуть поважніші суми, будуть вписані на пропам'ятну таблицю оселі.

Наперед складаємо сердечну подяку за пожертви, які просимо слати на адресу: Centre De vacances ukrainien, 186, Bld St-Germain 75006 Paris.

Пожертви можна також пересилати з банку на наше банкове конто: Centre de vacances ukrainien c/c n 016/01.102.917 CIAL 24 rue Cambaceres 75008 Paris.

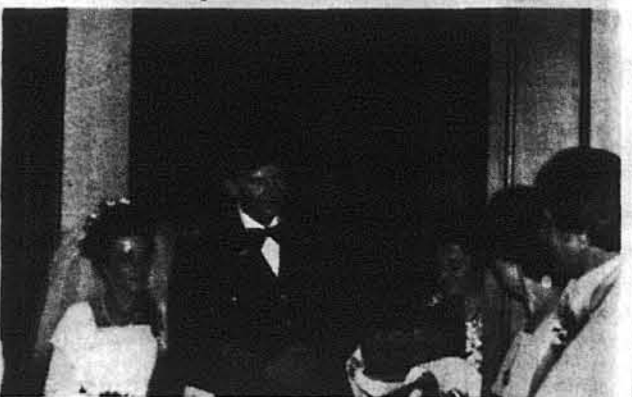
Париж, 12-го листопада 1978 р.

За Діловий комітет:
Володимир Косик — голова, Олекса Смоликевич — заступник голови, Михайло Бублинський — скарбник

Кожне добре діло для виховання української молоді благословимо і підтримуємо.

† Володимир, Апостольський Екзарх для українців у Франції
о. М. Василик, генеральний вікарій
о. М. Левенець, канцлер

Весілля Лялі та Ярополка Гладкого у Вест Пойнті



Ляля і Ярополк Гладкі

Роздає осінь кольори природі. Кольорами квітів розцвітає на деревах і кущах осінь. Ще де-не-де, притишеним голосом, згадують свєрщики про літо. Згадала і я літо, 1-го липня 1978 року, як у соняшному сяйві розцвів найкращий квіт любови — відбулося вінчання п-нни Лариси Мартинюк із капітаном-кадетом Ярополком Гладким. У соняшнім сяйві заблищали шаблі кадетів, під їхнім бальдахімом вийшла пара молодих із кадетської церкви у Вест Пойнт, Н. Й.

В офіцерськім Клюбі відбулося прийняття, що проходило у добірному тоні традицій і культури українського вінчання. За почесним столом молодята, дружки й дружби, на столі прекрасні короваї. Рукав старости — традиційно перев'язаний рушником, вишиваний маками. Такими маками, що у віночку молодої поміж волошками й роменами.

Вчителька Школи Українознавства прочитала вірш присвячений молодій парі. Бож Ляля Мартинюк була її непересічною ученицею Школи Українознавства в Пассейку, що її покінчила матурою із визначним успіхом. А зараз, вже Ляля Гладка, працює над дипломом магістра в Монтклер коледжі з ділянки мистецтва.

Капітан Ярополк Гладкий закінчив військову Академію у Вест Пойні. Під час чотирьох років в Академії перейшов різні військові вишколи, та їздив на службу до Німеччини й до Кореї. Приїхавши з Кореї — відбув військову службу у Форт Карсон, Кольорадо, при танкових частинах.

Будучи у середній школі, покінчив водночас Школу Українознавства ім. Митрополита А. Шептицького в Ню Гейвені з дуже добрим вислідом. Ярополк і Ляля — від раннього юнацтва є пластунами й по сьогоднішній день. Вони володіють добірною українською мовою і дорожать традиціями та звичаями, що їх батьки привезли із Рідного Краю, передавши їх Лялі і Ярополкові.

Панство Мартинюки і Ляля Гладка є членами 42-го Відділу УНСоюзу в Пассейку.

І. Д.

Виставка Народного Мистецтва в Чікаго

Цей рік був одним із найцікавіших років у житті СУА Чікаго. Після успішної виставки народного мистецтва у Чікаґській міській бібліотеці, 29-ий і 101-ий Відділи СУА влаштували вистувку народного мистецтва у Дейлі Сентр. Тут міститься Міська рада — це одинн із найдинамічніших центрів міста Чікаго. Десятки тисяч людей переходять крізь його вестибюль. І саме тут організоване жіноцтво успішно обзнайомлює публіку і членів Міської ради, із прекрасними українськими вишивками, різьбою, писанками, народною ношою і ткацтвом творчістю українського народу.

Виставка відбувалася від 15-го до 19-го травня ц. р. Подібні виставки потребують зусилля, а ще більше запалу до доброї праці. Жінки згаданих Відділів своєю жертвенністю ще раз поставили на екран живого міста все чим український нарід багатий.

У культурний і благородний спосіб багато людей обзнайомилися із Україною. Під час виставки сотні прохожих вперше довідались про існування українського народу і географічне положення України, бо крім експонатів була приготована інформативна література відвідувачам.

Міська рада радо відпустила приміщення на виставку, але всі експонати треба було завжди забирати кожного вечора і знову розставляти кожного ранку по обох кутах гігантського вестибюлю. Це була досить складна процедура, але воно не злякало таких союзянок, як Галина Коленська, координатор виставки та Віра Маркевич — голова 29-го Відділу СУА.

Нагода показати скарби української культури у центрі 8-ми мільйонового міста, не трапляється кожного дня. Наші членки 29-го і 101-го Відділів приклали великих старань не надармо. Успіх бо виставки був неабиякий. Американська преса декілька раз згадувала про неї, а саме: ,,Давн тавн Нюз'', ,,Давнерс Гров Репортер'' та інші.



Членкині 29-го Відділу під час виставки в Дейлі Сентр у Чікаго.

Сама адміністрація ,,Дейлі Сентр'' висловила подяку і задоволення, бо виставка виявилася однією із найкращих прикрас цієї величавої будови на тлі скульптури Пікасо. Відкрилися надалі двері до цього центру дальшим українським виставкам нашого мистецтва.

На виставці було багато українських вишивок, включно із дитячими вишиваними суконочками. Майже кожна мати, чи бабуня питалася, де можна купити ці прекрасні вишивки — союзянки вияснювали що це виставка мистецтва, а не ,,бизнесу'' і подавали їм адреси українських крамниць, де можна набути подібні речі.

Можна сказати, що наше жіноцтво культурним способом пробиває стіни, крізь які падає світло на існування українського народу і його культури.

Леся Коломиєць

ЦІНИ ПРОДУКТІВ ШИРОКОГО ВЖИТКУ ЗНОВУ ЗРОСЛИ

Вашінґтон. — Кілька днів після того як президент Джіммі Картер оприлюднив наступну фазу боротьби з інфляцією, Департамент праці в п'ятницю, 27-го жовтня, повідомив, що протягом вересня ціни продуктів широкого вжитку зросли на вісім десятих відсотка, зокрема збільшилися ціни на бензину і мешканеві будинки та значно зросли оплати за навчання в коледжах і університетах. Джоді Повелл, пресовий секретар Білого Дому, повідомив, що президент Картер невдоволений вересневою статистикою, бо протягом того місяця ціни зросли більше, ніж продовж двох попередніх: в серпні — на шість десятих відсотка, а протягом липня — на п'ять десятих одного відсотка.

Признання танцювальному ансамблеві „Заграва” в Міннеаполісі

За п'ять років свого існування, український танцювальний ансамбль „Заграва", під керівництвом Мирона Павлишина, при парафії св. Константина в Міннеаполісі, здобув собі багато прихильної уваги не тільки серед українців. На окрему увагу заслуговує признання, що його виявили представники місцевих урядових чинників.

В квітні цього року, губернатор Міннесоти д-р Руді Перпіч, гостив молодих українських танцюристів у своїй офіційній резиденції, цим виявивши пошану ансамблеві, за його численні виступи під час святкувань 200-Річчя ЗСА. Останньо, чергове признання висловлено цій групі української молоді, цим разом з боку влади міста Міннеаполісу. Рада міста запросила ансамбль виступити з програмою українських танців, під час прийняття з нагоди започаткування тісної співпраці між двома містами — Міннеаполіс і Сейнт Пол. Ця небуденна імпреза відбулася у четвер 4-го жовтня, в репрезентативному приміщенні в центрі міста і в присутності понад 150 представників урядових агенцій, на чолі з посадниками обох міст. Програмою вечора керував широковідомий місцевий журналіст і письменник, Джім Клобучар.

Після вечері і коротких промов представників обох міст, українську програму започаткувала Славка Павлишин Гелегер. Вона в першу чергу висловила подяку за запрошення і таке почесне відзначення для ансамблю „Заграва". Вона також коротко розказала про Україну і значення української культурної спадщини для громадян українського роду.

Коли на сцені появилися українські танцюристи, в імпозантних народних одягах, присутні зразу привітали їх гучними оплесками. В супроводі музики у виконанні подружжя Абрамчуків і братів Луциків, танцюристи вправно виконали ряд українських народних танців, закінчуючи програму бравурним гопаком „Метелик". У глядачів помітне було велике враження і подив для виконавців. Вони подивляли молодь українського роду, бо вона займається конструктивною працею, тоді коли велика частина її ровесників в Америці має великі проблеми з уживанням наркотиків, злочинами і неморальним способом життя. Вставанням з місць і окликами, і довгими оплесками вітали представників місцевої української молоді, а відповідальний за організацію вечора зразу звернувся з проханням в скорому часі знову виступити на подібній імпрезі.

Це небуденне відзначення танцюристів ансамблю „Заграва" є черговим признанням для них за їхню п'ятирічну працю в поширюванні знання про Україну та за їхнє добре виконане завдання для добра української громади в Міннесоті.

• РОЗШУКИ •

СТЕФАН і ЯДВИГА МИСЬКІВ
— напишіть до мене. Хто знає цю родину, прошу повідомити їх про це оголошення.
Александер Лободоцький
7260 Ten Hill Rd.
West Bloomfield Twp., Mich. 48033
Tel. (313) 626-3645

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 12-го ЛИСТОПАДА 1978 р.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 292-ий Відд., о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — Т. Тимочко, гол., С. Федик, фін. секр.

ГАМТРАМК, Міш. Місячні збори Т-ва ім. М. Шашкевича 94 Відд., о год. 2-ій по пол. в Укр. Дем. Клюбі при 2376 Ґрилінг вул. Є важні справи до обговорення, тому проситься чл. прибути. — М. Бориськевич, рек. сек.